

Pracovný materiál – Obohacovanie slovnej zásoby – 2. časť

SKRACOVANIE – nevytvárame nový lexikálny význam slova, význam skratky je rovnaký ako pri východiskovom slove, zredukuje sa počet písmen (napríklad 1 písmeno, iniciály, skupina písmen); skracovanie je dôsledkom **ekonomizácie** (úsporné dôvody, zostručnenie textu) najmä v písaných textoch, ale používame ich v bežnej ústnej komunikácii (MHD)

- a) **textové skratky** – píše sa malým písmenom a za nimi dávame bodku – **č.; t. j.; str.; prof.**; používajú sa len v písomných jazykových prejavoch; akademické tituly v hovorenej reči nepoužívame v skrátenej podobe (inžinier/nie ing.);
- b) **iniciálové skratky** – názvy inštitúcií, štátov, prvé písmená sa píše veľkými písmenami bez bodky na konci, pri výslovnosti sa hláskujú – **DÚ, SR, SPŠS, EÚ...**
- c) **skratkové slová** – píše sa veľkými písmenami alebo prvé písmeno je veľké, alebo sa píše malými písmenami, skloňujú sa – **PIENAP, Slovnaft, bus, detox...**
- d) **značky** – môžu to byť chemické značky, menové jednotky, jednotky merania, značky auta, píše sa bez bodky a veľkými/malými písmenami – **Cu, O, EUR, cm, F, GL 129 AY...**

Viete, že existuje SLOVNÍK SKRATIEK A ZNAČIEK (2004)?

SPÁJANIE – výsledkom spájania je vytváranie **združených pomenovaní** alebo **frazeologizmov**;

združené pomenovania – ustálené slovné spojenia s nepreneseným (vecným) významom, viac slov pomenúva jeden predmet – **Puľkovec zlomocný, prisudzovací sklad, Spišský hrad, čierna káva, triedna kniha**;

frazeologizmy – ustálené slovné spojenia s preneseným významom – **sladký ako med, komu niet rady, tomu niet pomoci, hádzať hrach na stenu...**

Viete, že frazeológia každého národa je vzácne kultúrne dedičstvo, prechádza z generácie na generáciu, obohacuje a spestruje jazyk.